

Δράσεις και Πρωτοβουλίες της ΔΕΠΑ στις προκλήσεις της Οικονομικής Κρίσης

*Χάρης Σαχίνης
Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος*

**17^ο Εθνικό Συνέδριο Ενέργειας
«Ενέργεια και Ανάπτυξη 2012»**

Η αγορά Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα

Η Αγορά ΦΑ στην Ελλάδα είναι μία αναπτυσσόμενη αγορά με προβλέψεις για σημαντική αύξηση της ζήτησης στα επόμενα χρόνια.

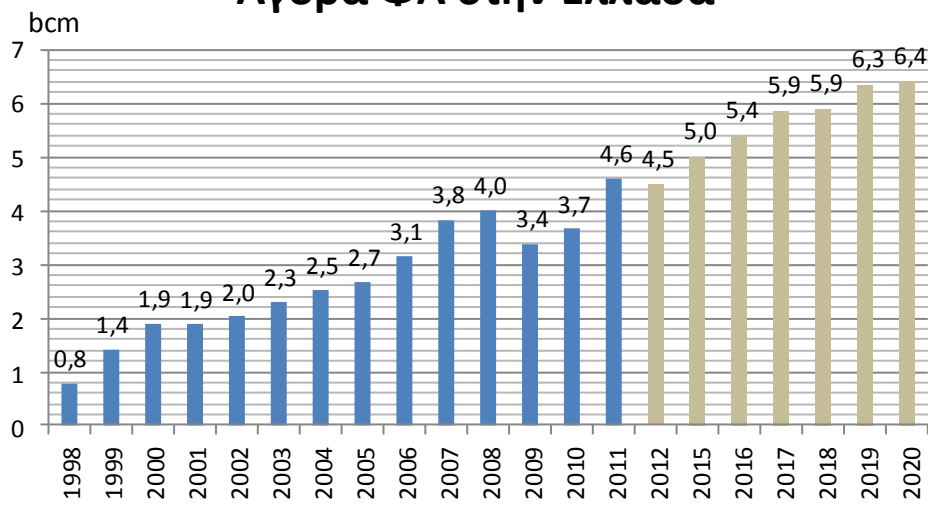
Παρά την οικονομική κρίση στην Ελλάδα, η ζήτηση του ΦΑ έχει σημειώσει αύξηση τα τελευταία χρόνια.

Ο βασικός τομέας αυτή την στιγμή στην κατανάλωση ΦΑ είναι η Ηλεκτροπαραγωγή με 66%. Αλλαγές στην Ηλεκτροπαραγωγή επηρεάζουν σημαντικά και την κατανάλωση του ΦΑ.

Σε αυτό συνέβαλαν: οι 9 νέες μονάδες Ηλεκτροπαραγωγής, ο εκσυγχρονισμός υφιστάμενων μονάδων αλλά και η αύξηση στην κατανάλωση στις ΕΠΑ (11% από το 2009 έως το 2012).

Το ΦΑ είχε 2% αύξηση από το 2009 (10%) στο 2011 (12%) στην κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας

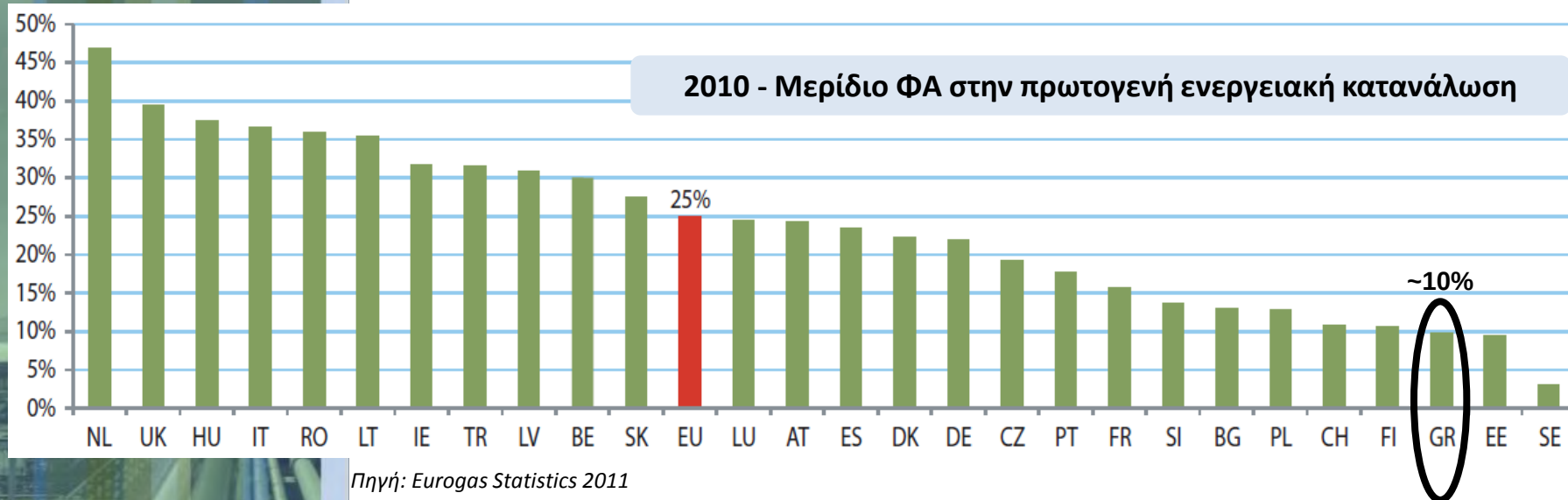
Αγορά ΦΑ στην Ελλάδα

2011 – Καταμερισμός της κατανάλωσης ΦΑ

Περιθώριο ανάπτυξης ΦΑ στην Ελληνική αγορά

Το ΦΑ στην Ελλάδα έχει μεγάλο περιθώριο ανάπτυξης σε σχέση με τις υπόλοιπες αγορές της Ευρώπης.

Το ΦΑ παρέχει σημαντικά οφέλη σε σχέση με τα παραδοσιακά καύσιμα:

- **Επιτρέπει μεγάλη αποδοτικότητα.** Ενδεικτικά για τα CCGT, η αποδοτικότητα είναι 55% -60% σε σχέση με 35% και 42% για λιγνίτη και πυρηνικά εργοστάσια. Τα CCGT απαιτούν επίσης μικρότερη επένδυση ανά MWh και κατασκευάζονται πιο γρήγορα.
- **Παράγει σημαντικά μειωμένους ρύπους.** Ενδεικτικά στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής το ΦΑ με τεχνολογία CCS παράγει 0,04 τόνους CO₂ ανά MWh σε αντίθεση με τους 0,80 τόνους ανά MWh.
- **Λειτουργεί σε συνέργεια με τις ΑΠΕ** προκειμένου να διασφαλίζει την αδιάλειπτη λειτουργία τους και συνεχή παραγωγή ενέργειας.

Η αγορά Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα

Πρόβλημα ρευστότητας

Παρά τις αισιόδοξες προβλέψεις για την αγορά ΦΑ στην Ελλάδα, αυτή την στιγμή υπάρχει έλλειψη ρευστότητας στον τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής, κάτι που δυσχεραίνει τη λειτουργία της αγοράς.

Η ΔΕΠΑ, αυτόν τον καιρό, στην προσπάθειά της να προστατεύσει τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας - συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών και των οικιακών καταναλωτών - διευκολύνει την αγορά μέχρι να βρεθεί οριστικά λύση στο πρόβλημα ρευστότητας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Δράσεις για περαιτέρω ανάπτυξη του ΦΑ στην Ελληνική αγορά

Η ΔΕΠΑ καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες προκειμένου να ενισχυθεί ο ρόλος του ΦΑ στο ενεργειακό ισοζύγιο. Για να επεκταθεί δε η χρήση του ΦΑ στην επικράτεια και πάντα με γνώμονα το όφελος του καταναλωτή, προωθεί επενδύσεις, όπως :

- Νέες ΕΠΑ
- Αεριοκίνηση
- Συστήματα αποκεντρωμένης χρήσης ΦΑ
- Διεθνείς Διασυνδέσεις
- Πλωτό τερματικό ΥΦΑ στην Β. Ελλάδα

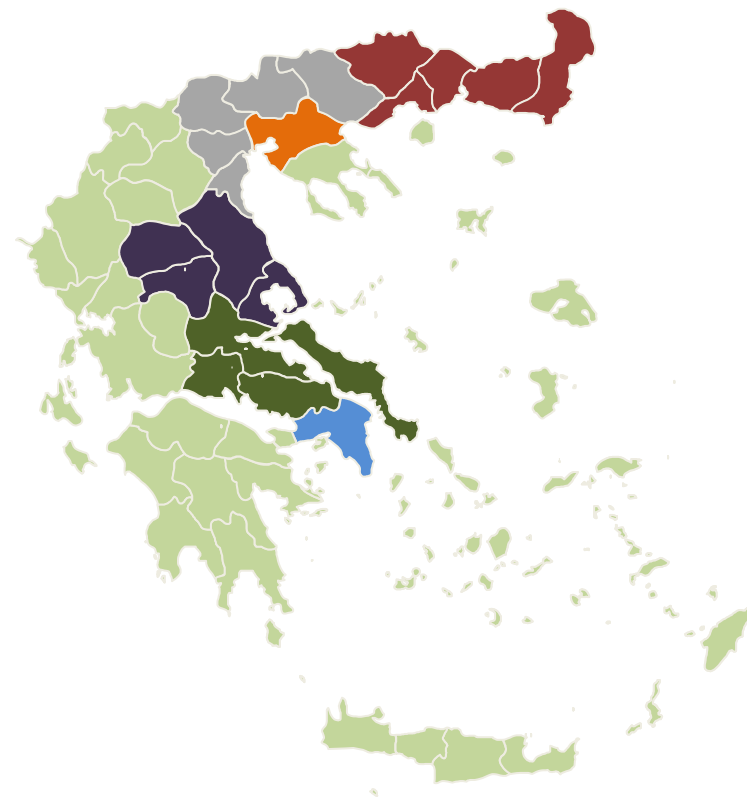
Εταιρίες Παροχής Αερίου (ΕΠΑ)

Αναφορικά με τις υφιστάμενες ΕΠΑ (Αττικής, Θεσ/νίκης και Θεσσαλίας), επενδύθηκαν 123,98 εκ.€ από το 2009-2011, ενώ από το 2012-2016 προβλέπεται να επενδυθούν επιπλέον 121,85 εκ.€.

Χαρακτηριστικά, το ΦΑ που παρέχεται μέσω των ΕΠΑ είναι περίπου 30% πιο φθηνό από το πετρέλαιο.

Τρεις νέες ΕΠΑ θα ιδρυθούν (Στερεά Ελλάδα & Εύβοια, Κεντρική Μακεδονία και Ανατολική Μακεδονία & Θράκη) με επενδύσεις ύψους 148 εκ.€ μέχρι σήμερα και αναμενόμενες επενδύσεις ύψους 149 εκ.€ στην περίοδο 2013-2016.

Οι ΕΠΑ αυτή την στιγμή προσφέρουν εκπτώσεις που φθάνουν ως και το 100% στα τέλη σύνδεσης αλλά και σημαντική χρηματοδότηση της εσωτερικής εγκατάστασης.

Τα οφέλη του ΦΑ στην λιανική κατανάλωση συμπεριλαμβάνουν τα εξής:

- Ευκολία στην Χρήση, Πρακτικότητα και Αυτονομία.
- Ακρίβεια στη μέτρηση και χρέωση μετά την κατανάλωση.
- Μειωμένο κόστος συντήρησης συσκευών.

Κίνηση Οχημάτων με Φυσικό Αέριο

- 600 λεωφορεία
- 102 απορριματοφόρα δήμων

κινούνται με φυσικό αέριο (CNG)

- 2 σταθμοί ανεφοδιασμού
 - Ανθούσα (και ΙΧ οχήματα)
 - Ν. Λιόσια

Ίδρυση & Τροφοδότηση Πρατήριων ΦΑ στις μεγάλες πόλεις του εθνικού άξονα Αθήνας-Θεσ/νίκης. Μέσα στους επόμενους μήνες αναμένεται να ξεκινήσει η κατασκευή 10 -12 πρατηρίων

Σύντομα:

Τα προτερήματα που παρέχει η αεριοκίνηση είναι πολλαπλά:

- Ενδεικτικά σε σχέση με την βενζίνη το ΦΑ κοστίζει περίπου 60% λιγότερο.
- Σύμφωνα με την εμπειρία στην Ευρώπη και την Β. Αμερική, είναι το πλέον ασφαλές καύσιμο.
- Συμβάλει σημαντικά στην μείωση των ρύπων, εφόσον είναι με μεγάλη διαφορά το πιο «καθαρό» καύσιμο.

Άλλα αναπτυξιακά έργα υπό εξέταση

Αποκεντρωμένες χρήσεις

Η ΔΕΠΑ εξετάζει τις δυνατότητες διείσδυσης του ΦΑ σε στοχευμένες, απομακρυσμένες από το δίκτυο, περιοχές της χώρας μέσω συστημάτων αποκεντρωμένης χρήσης φυσικού αερίου (LNG, CNG).

Πλεονεκτήματα

- Εφοδιασμού απομακρυσμένων και μικρών αγορών χωρίς τη δέσμευση και το ρίσκο μεγάλων επενδύσεων.
- Χαμηλό κόστος επένδυσης, δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού.

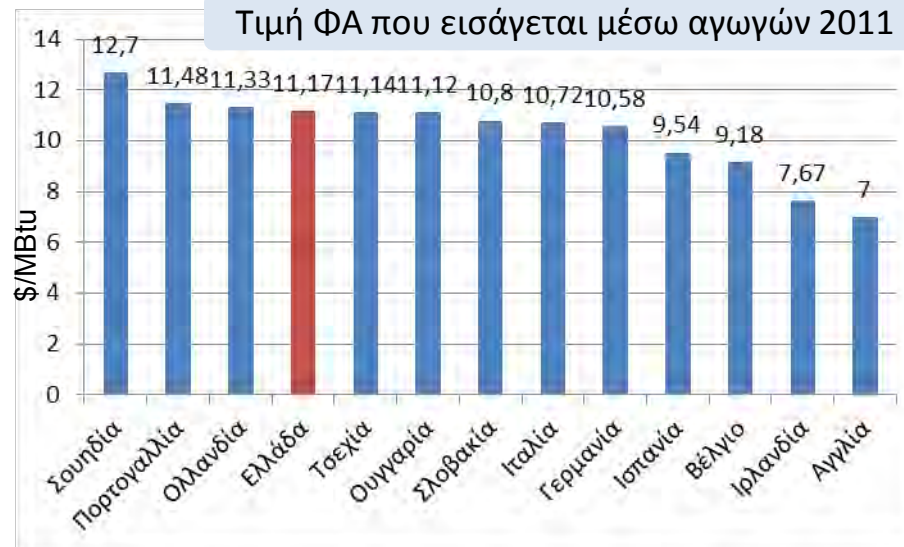
Η ΔΕΠΑ καταβάλλει προσπάθειες να φέρει όλα τα οφέλη που προσφέρει το ΦΑ σε νέες και απομακρυσμένες περιοχές με ελαχιστοποίηση του κόστους.

Οι τιμές Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα

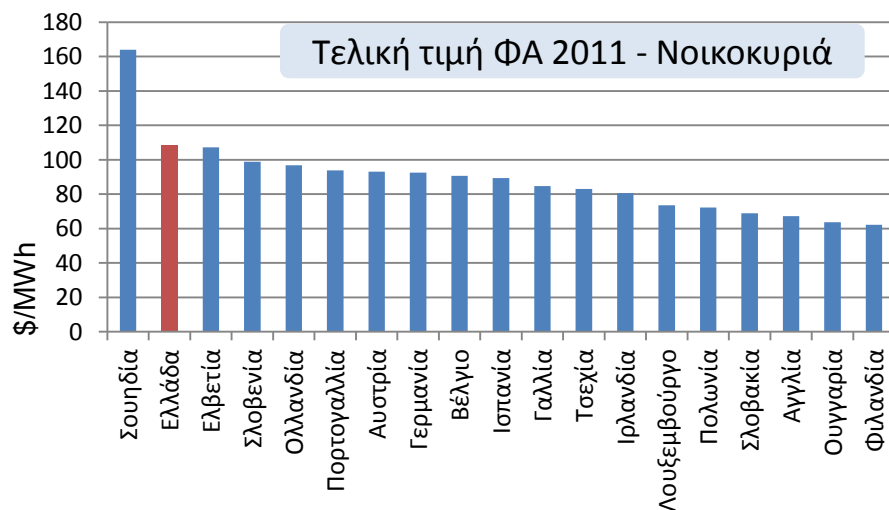
Οι τιμές του ΦΑ στη ΝΑ Ευρώπη είναι από τις ακριβότερες στην Ευρώπη. Ειδικότερα δεν υπάρχει ρευστότητα ΦΑ (liquidity) και δεν υπάρχει διασύνδεση με κέντρα (hubs) όπως το PSV, TTF κτλ.

Τιμή ΦΑ που εισάγεται μέσω αγωγών 2011

Πηγή: IEA Natural Gas Information 2012

Τελική τιμή ΦΑ 2011 - Νοικοκυριά

Τελική τιμή ΦΑ 2011 - Βιομηχανία

Ενέργειες της ΔΕΠΑ για τη μείωση των τιμών του ΦΑ

- Μείωση της τιμής προμήθειας μέσα από τη ρωσική μακροχρόνια σύμβαση και συμφωνία της διατήρησης της τιμής αυτής σε επίπεδα συγκρίσιμα με άλλες γειτονικές χώρες (Βουλγαρία).
- Συνέχιση των διαπραγματεύσεων με τους Αλγερινούς προμηθευτές για μείωση της τιμής προμήθειας στη μακροχρόνια σύμβαση. Σε άλλη περίπτωση θα ασκήσει το δικαίωμα στη διαιτησία.
- Σε διαδικασία διαιτησίας με άλλους προμηθευτές προς όφελος της ΔΕΠΑ.
- Εντός των ετών 2011 & 2012 διατέθηκαν στην αγορά ποσότητες αερίου (LNG & αγωγού) σε προνομιακή τιμή.
- Η ΔΕΠΑ έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες προκειμένου να καταργηθεί ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης για το ΦΑ.

Δράσεις στις οποίες έχει προβεί η ΔΕΠΑ για το άνοιγμα της αγοράς

- Υπογραφή νέων συμβάσεων με ηλεκτροπαραγωγούς με μείωση των Ετησίων Συμβατικών τους ποσοτήτων προκειμένου να μειωθεί η εξάρτησή τους από τη ΔΕΠΑ.
- Αυξημένη ευελιξία σε πελάτες που έχουν άνω της μιας μονάδες κατανάλωσης αερίου ώστε να διαχειρίζονται πιο αποτελεσματικά τις συμβάσεις τους.
- Σε λοιπούς βιομηχανικούς πελάτες η διάρκεια των συμβάσεων με τη ΔΕΠΑ δεν ξεπερνά τα 2 έτη.
- Από τον Απρίλιο 2010 έχει συνδράμει πελάτες της στην απορρόφηση φορτίων που εισήγαγαν στο σύστημα και δεν είχαν τη δυνατότητα κατανάλωσης του συνόλου της ποσότητας (μέσω συναλλαγών ΥΦΑ εντός της δεξαμενής).
- Έχει ανταποκριθεί θετικά σε αιτήματα επιλεγόντων βιομηχανικών πελατών της για εκχώρηση δυναμικότητας στα σημεία εξόδου τους προκειμένου να προμηθευτούν αέριο από τρίτους και μάλιστα άνευ ανταλλάγματος.

Περαιτέρω δράσεις τις οποίες προτίθεται να αναλάβει η ΔΕΠΑ για το άνοιγμα της αγοράς

- Δυνατότητα στους πελάτες της να επιλέγουν μεταξύ δύο τύπων συμβάσεων, μιας χωρίς την υπηρεσία της μεταφοράς του αερίου και άλλης με την υπηρεσία αυτή.
- Πρόσβαση σε προμηθευτές και πελάτες στο χαρτοφυλάκιο προμηθειών της ΔΕΠΑ μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών.
- Διευκόλυνση αγοραπωλησίας ΥΦΑ εντός της δεξαμενής.
- Άνευ ανταλλάγματος εκχωρήσεις δυναμικότητας σε σημεία εξόδου.
- Εκχώρηση δυναμικότητας που δεν θα χρησιμοποιήσει η ίδια σε τρίτους σε σημεία εισόδου κατόπιν σχετικού αιτήματός τους.
- Προτεραιότητα σε τρίτους για δέσμευση νέας δυναμικότητας που θα προκύψει από αναβαθμίσεις των σημείων εισόδου αερίου αγωγού.

Άλλες δράσεις της ΔΕΠΑ για τη μείωση των τιμών και το άνοιγμα της αγοράς

Προκειμένου να :

- ενισχυθεί η δημιουργία μίας ενιαίας αγοράς φέρνοντας την αγορά της ΝΑ Ευρώπης πιο κοντά στις ώριμες και αναπτυγμένες αγορές της Ευρώπης.

και να

- διαφοροποιηθούν οι πηγές ΦΑ, να ενισχυθεί η ασφάλεια εφοδιασμού, να δημιουργηθεί μεγαλύτερος ανταγωνισμός με απώτερο σκοπό τη μείωση των τιμών ΦΑ στον τελικό καταναλωτή.

Ενεργειακά έργα υποδομής στα οποία συμμετέχει η ΔΕΠΑ (1)

Ο IGB θα αποτελεί ενεργειακή πύλη προς την ΝΑ Ευρώπη και ανταποκρίνεται στην άμεση ανάγκη των χωρών της ΝΑ Ευρώπης για διαφοροποίηση των πηγών τροφοδοσίας στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής πολιτικής.

Ο IGB θα μεταφέρει 3-5 bcm από το 2014.

Η σημασία του IGB για την ευρύτερη περιοχή επιβεβαιώνεται και από την ΕΕ καθώς έχει εξασφαλίσει συγχρηματοδότηση €45 εκατ. μέσω του προγράμματος EEPF.

Δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την αύξηση των διασυνδέσεων μεταξύ των Βαλκανικών χωρών.

Το υπό σχεδιασμό Πλωτό τερματικό ΥΦΑ (Floating Storage and Regasification Unit – FSRU) στην Β. Ελλάδα (Aegean LNG) θα επιτρέψει σε συνδυασμό με τον IGB εύκολη πρόσβαση σε επιπλέον φορτία ΥΦΑ για την Ελλάδα και όλη τη ΝΑ Ευρώπη.

Το Aegean LNG θα μπορεί να προμηθεύει 3-5 bcm από το 2015.

Ενεργειακά έργα υποδομής στα οποία συμμετέχει η ΔΕΠΑ (2)

Ο East Med θα μεταφέρει 8 bcm αΦ από τα κοιτάσματα της ΝΑ Μεσογείου μέσω νέας διαδρομής η οποία διασχίζει αποκλειστικά κράτη μέλη της ΕΕ.

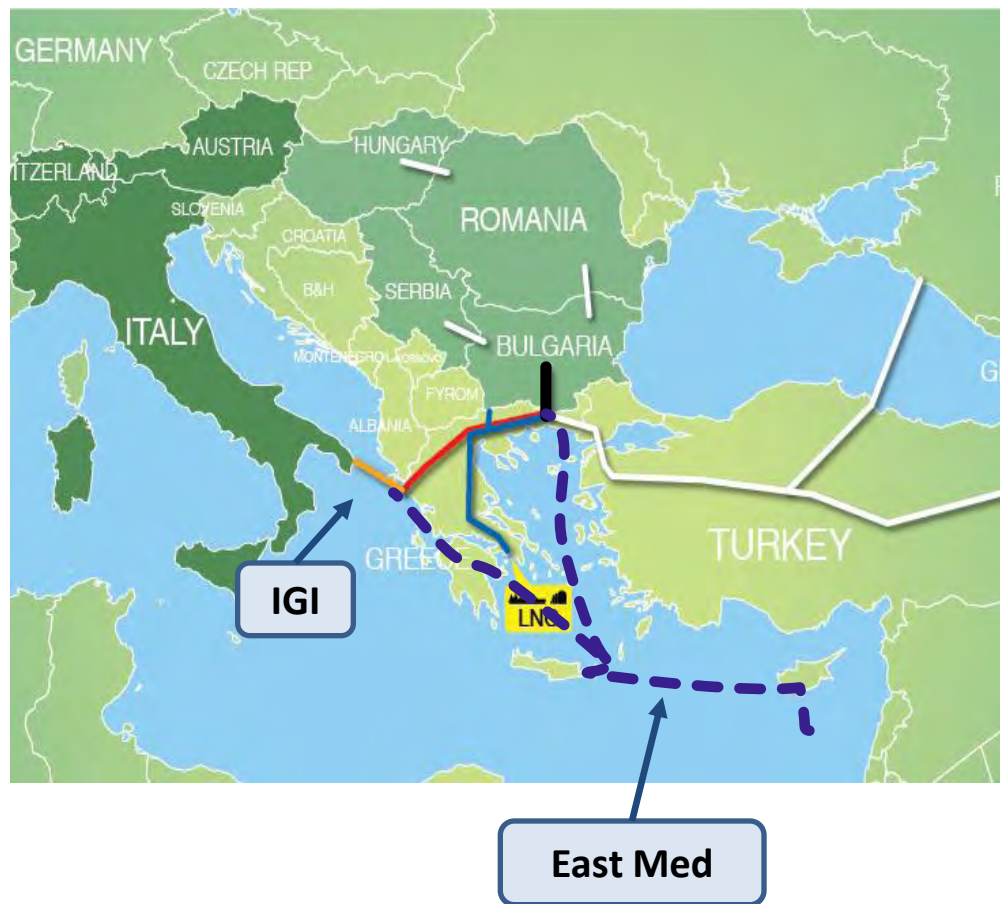
Ο East Med αναμένεται να ανακηρυχτεί ως Project of Common Interest από την ΕΕ, επιτρέποντας την συγχρηματοδότηση από την ΕΕ καθώς και πολύ καλύτερους όρους διαπραγμάτευσης με άλλους χρηματοπιστωτικούς φορείς.

Θα παρέχει αέριο στην Κρήτη και την Πελοπόννησο, υποστηρίζοντας την ανάπτυξη νέων αγορών

Υπό την προϋπόθεση της έγκαιρης λήψης πολιτικών και εμπορικών αποφάσεων από τους παραγωγούς, ο East Med μπορεί να τεθεί σε λειτουργία το 2018.

Ο IGI Poseidon είναι ο Διασυνδεδημένος αγωγός μεταξύ Ελλάδας Ιταλίας με δυνατότητα να μεταφέρει 10 bcm από το 2018.

Με την δυνατότητα αντίθετης ροής, ο IGI Poseidon δίνει δυνατότητες για προμήθειες αερίου από Αλγερία και φέρνει την Ελλάδα πιο κοντά στην ώριμη Ιταλική αγορά.

Η ΔΕΠΑ στην τελική φάση της ιδιωτικοποίησης

14 φορείς επελέγησαν από την φάση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκειμένου να συμμετέχουν στο επόμενο στάδιο.

Το επόμενο στάδιο της διαδικασίας περιλαμβάνει την υποβολή ενδεικτικής οικονομικής προσφοράς μέχρι τις 5 Νοεμβρίου 2012.

Η διαδικασία επιλογής επενδυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το Μάρτιο του 2013.

Ευχαριστώ
για την προσοχή σας

